

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

Схвалено Вченою радою

ВНЗ «Національна академія управління»

від 31 серпня 2021 р., протокол № 5

Голова Вченої ради

С.А. Єрохін

Введено в дію наказом ректора

№ 61-ОД від 24 вересня 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ**

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	3
3. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ.....	5
ДОДАТОК.....	6

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (далі - Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», державних стандартів вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу у Вищому навчальному закладі «Національна академія управління» та інших внутрішніх нормативних документів Вищого навчального закладу «Національна академія управління» (надалі – Академія).

1.2. Робоча програма (надалі - РП) навчальної дисципліни є нормативним документом, що розробляється для кожної навчальної дисципліни (освітнього компонента) на основі освітньої програми. Для денної та заочної форм здобуття освіти розробляється єдина РП навчальної дисципліни за визначеною структурою.

1.3. РП навчальної дисципліни за своїм змістом є документом, що визначає загальні та спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, якими має оволодіти здобувач вищої освіти, відповідно до кваліфікації майбутнього фахівця.

1.4. На основі РП навчальної дисципліни розробляються силабуси та матеріали навчально-методичного забезпечення, що забезпечують успішне оволодіння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. РП навчальної дисципліни складається з:

- титульної сторінки;
- листа погодження;
- змісту РП навчальної дисципліни.

2.2. Зміст РП навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Опис навчальної дисципліни.
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.
3. Компетентності та програмні результати навчання.
4. Структура навчальної дисципліни.
5. Зміст програми навчальної дисципліни.
6. Теми лекцій.
7. Теми практичних занять.
8. Теми семінарських занять.
9. Теми лабораторних занять.
10. Теми самостійної роботи.
11. Завдання для самостійної роботи.
12. Питання для підготовки до підсумкового контролю.
13. Методи навчання.
14. Методи оцінювання.
15. Засоби діагностики результатів навчання.
16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання.
17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.
18. Методичне забезпечення.

19. Рекомендована література.

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет.

2.3. Розкриття змісту розділів РП навчальної дисципліни.

Опис навчальної дисципліни. Опис навчальної дисципліни повинен включати інформацію щодо: мови навчання, статусу навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова), передумов вивчення навчальної дисципліни, предмет вивчення навчальної дисципліни, інформаційний обсяг навчальної дисципліни (кількість годин та кредитів ECTS).

Мета та завдання навчальної дисципліни. Мета та завдання навчальної дисципліни зазначаються у контексті спеціальності з урахуванням вимог освітньої програми.

Компетентності та програмні результати навчання. Слід вказати, які компетентності (загальні та спеціальні (фахові)) повинен набути здобувач вищої освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни. Програмні результати навчання вказують, що повинен бути здатним продемонструвати здобувач вищої освіти після завершення вивчення навчальної дисципліни. Формулювання програмних результатів навчання має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання) та, за необхідності деталізувати їх.

Структура навчальної дисципліни. Структура навчальної дисципліни подається у вигляді таблиці та враховує усі види аудиторних та позааудиторних навчальних робіт здобувача вищої освіти денної і заочної форм здобуття освіти. Загальна кількість годин має відповідати навчальному плану.

Зміст програми навчальної дисципліни. Містить перелік тем змістових модулів. До кожної теми наводиться перелік питань до розгляду.

Теми лекцій. Теми лекцій подаються у вигляді таблиці, що містить обсяг у годинах як денної так і заочної форм здобуття освіти.

Теми практичних, семінарських та лабораторних занять. Теми практичних, семінарських та лабораторних занять подаються у вигляді таблиць. Таблиці містять зазначення тем, що розглядатимуться; кількість годин, відведених на їх проведення для денної та заочної форм здобуття освіти.

Теми самостійної роботи. Теми самостійної роботи подаються у вигляді таблиці, що містить кількість годин, відведених на їх засвоєння. Навчальний час, відведений для цього, визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведених для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Завдання для самостійної роботи. Самостійна робота здобувача вищої освіти – це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Завдання для самостійної роботи охоплюють всю програму навчальної дисципліни.

Питання для підготовки до підсумкового контролю. Наводиться перелік питань, які виносяться на підсумковий контроль та охоплюють всю програму навчальної дисципліни.

Методи навчання. Вказуються методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних та інших видів навчальних занять.

Методи оцінювання. Вказуються методи за формами контролю (поточний та підсумковий).

Засоби діагностики результатів навчання. РП навчальної дисципліни містить інформацію про проведення підсумкового контролю.

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання. В РП навчальної дисципліни передбачається оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача освіти. РП навчальної дисципліни передбачає визначення критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти та засвоєння ними навчального матеріалу. В РП навчальної дисципліни наведено оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти, розрахунок підсумкової оцінки та порядок переведення підсумкових оцінок у національну систему оцінювання і шкалу ECTS.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. РП навчальної дисципліни повинна передбачати розподіл балів між змістовими модулями та підсумковим контролем знань.

Методичне забезпечення. РП навчальної дисципліни містить перелік складових навчально-методичного забезпечення необхідних для вивчення конкретної дисципліни.

Рекомендована література. Вказується сучасна основна та допоміжна література. До переліку основної літератури включають вітчизняні і зарубіжні підручники та навчальні посібники. У перелік допоміжної літератури, який призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем, включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо. Перелік рекомендованої літератури має бути укладений відповідно до вимог діючих бібліографічних стандартів.

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет. РП навчальної дисципліни містить посилання на документи в інформаційних системах, які можуть бути корисними при вивченні навчальної дисципліни. Тут наводять електронні адреси сайтів та інтернет-джерела з нормативною базою, які доступні здобувачам вищої освіти.

3. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

3.1. РП навчальної дисципліни розробляється науково-педагогічним працівником для кожної дисципліни, викладання якої він забезпечує.

3.2. РП навчальної дисципліни обговорюється та затверджується на засіданні кафедри, погоджується Гарантом освітньої програми та затверджується деканом факультету.

3.3. РП навчальної дисципліни зберігається на кафедрі у паперовому та електронному варіантах.

3.4. РП навчальних дисциплін мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань чи зауважень. Зміни і доповнення до вносяться до початку нового навчального року.

Структура робочої програми навчальної дисципліни

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»

Факультет _____

Кафедра _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету _____

_____ (ініціали, прізвище).
(підпис)

РОБОЧА ПРОГРАМА

	(назва навчальної дисципліни)
підготовки	_____
	(назва рівня вищої освіти)
галузі знань	_____
	(шифр і назва галузі знань)
спеціальності	_____
	(код і найменування спеціальності)
освітньо-професійної (наукової) програми	_____
	(назва освітньо-професійної програми)
тип дисципліни	_____

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою _____

протокол № _____

від « ____ » _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Укладач (укладачі): ПШ, науковий ступінь, вчене звання, посада.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: _____

Статус дисципліни: _____

Передумови вивчення навчальної дисципліни: _____

Предметом вивчення навчальної дисципліни «_____» є _____.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться _____ годин, _____ кредитів ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «_____» є _____.

Основними завдання навчальної дисципліни «_____» є _____.

3. Компетентності та програмні результати навчання

Дисципліна «_____» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності: _____.

Спеціальні (фахові, предметні): _____.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «_____» здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання: _____.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	усього	Денна форма					усього	Заочна форма				
		л	сем	пз	лаб	с.р.		л	сем	пз	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. _____												
Тема 1.												
Тема												
Разом за змістовим модулем 1												
Змістовий модуль 2. _____												
Тема												
Разом за змістовим модулем 2												
Змістовий модуль _____												
Тема												
Разом за змістовим модулем ...												
Усього годин												

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. _____

Тема 1. _____

Тема _____

Змістовий модуль 2. _____

Тема 1. _____

Тема _____

Змістовий модуль _____

Тема 1. _____

Тема _____

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1			
2			
...			
	Усього годин		

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1			
2			
...			
	Усього годин		

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1			
2			
...			
	Усього годин		

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1			
2			
...			
	Усього годин		

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1			
2			
...			
	Усього годин		

11. Завдання для самостійної роботи

1. ...
2. ...

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (заліку/екзамену)

1. ...
2. ...

13. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях:
2. Методи навчання на практичних заняттях:
3. Методи навчання на семінарських заняттях:
4. Методи навчання на лабораторних заняттях:

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «_____» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді _____.
- для підсумкового контролю у вигляді _____.

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «_____» є підсумковий контроль - _____.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювати окремі види навчальної діяльності здобувача вищої освіти пропонується за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Індивідуальне (творче) завдання	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*Перелік інших видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти та кількість балів за їх виконання зазначається у робочій програмі навчальної дисципліни, силабусі та у методичних вказівках до її вивчення.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються такі критерії:

Бали за окремий вид навчальної діяльності		Критерії оцінювання
за шкалою від 1 до 5	за шкалою від 1 до 10	
5	9-10	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.
4	7-8	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.
3	5-6	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань.
2	3-4	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.
1	1-2	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання.

Максимальна кількість балів за поточний контроль (аудиторна робота - 50 балів та самостійна робота – 10 балів) складає **60 балів**.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за _____ складає **40 балів**.

(вид підсумкового контролю)

Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі набрання ним за результатами поточного контролю не менше **30 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння здобувачем вищої освіти навчальної дисципліни застосовуються такі критерії:

Бали	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
25-34	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
5-14	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю.
1-4	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів отриманих за результатами поточного та підсумкового контролю.

Приклад для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60						Самостійна робота	Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
T1	T2	T..	T..	T..	T..	T..	10	40	100

Приклад для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60				Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота		Самостійна робота			
50		10		40	100

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Сума балів за всі форми контролю	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно добре задовільно	зараховано
82-89	B		
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «_____» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1.
2.

Допоміжна

1. ...
2. ...

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. ...
2. ...